

Nieuws van Toen en Nu / 3

Twente en de Russische revolutie

Geschiedenis gaat over wat is gebeurd. Wat komen gaat, is moeilijk te voorspellen. We hebben dan ook nauwelijks een idee van wat ons in 2017 te wachten staat. Het ziet er naar uit dat Donald Trump op 20 januari president van de Verenigde Staten wordt. Maar in hoeverre hij zijn verkiezingsbeloftes zal nakomen, we weten het niet.

Neem honderd jaar geleden. 'In Sint-Petersburg begint de Februari-revolutie. Tsaar Nicolaas II treedt af en wordt gevangengenomen. Een paar maanden later komt Lenin aan de macht.', lezen we op jaarpaal 1917 van het Wereldtijdschrift. Uit historisch onderzoek blijkt dat de tsaar deze ontwikkeling niet heeft zien aankomen. De gevolgen zijn ingrijpend. Niet alleen voor hem, zijn gezin en het land. Ook aan Twente gaat de omwenteling niet ongemerkt voorbij. 'De revolutie in Rusland is de doodsteek voor de handelscontacten van Vriezenveense kooplieden met Sint-Petersburg. De 'Rusluie' slijten hun laatste dagen in hun geboortedorp, waar ze met hun verworven rijkdom prachtige villa's laten bouwen.' (tekst jaarpaal 1917).

Vriezenveense 'Rusluie' vertrekken naar Sint-Petersburg.

Op nieuwjaarsdag 1917 kan ook Margarethe Zelle niet vermoeden dat ze dat jaar voor het vuurpeloton zal staan. Ze wordt er wereldberoemd door. Onder de naam Mata Hari heeft de danseres uit Leeuwarden rijke, invloedrijke

mannen het hoofd op hol gebracht. In de Parijse high society doen tal van roddels de ronde. Margarethe wordt beschuldigd van hoogverraad. In de vroege morgen van 15 oktober schiet een vuurpeloton van twaalf soldaten haar dood.

Margarethe Zelle alias Mata Hari (1876-1917)

In Nederland krijgen alle mannen boven de 25 jaar dit jaar stemrecht. Vrouwen moeten nog even geduld hebben. Ze mogen alleen worden gekozen. In 1917 richten enkele spoorwegmaatschappijen de belangenvereniging Nederlandse Spoorwegen op. Meccano, een uitvinding van de Engelse boekhouder Frank Hornby, komt naar ons land. Het is een eerste versie van technisch speelgoed. Een beetje te vergelijken met technisch Lego in onze tijd, maar dan van ijzer. Het zal zo populair worden dat er nu nog een Meccano Gilde bestaat dat in 2017 zijn 35-jarig bestaan viert.

Ook andere gebeurtenissen van een eeuw geleden werpen hun schaduw vooruit. De VS verklaren Duitsland de oorlog. Britse troepen bezetten Jeruzalem. Ze nemen in Palestina de macht over van de Turken. En op 13 mei 1917 komen Lucia, Francesco en Jacintha, drie herderskinderen uit het Portugese Fatima opgewonden thuis. De Heilige Maagd Maria zou aan hen zijn verschenen.

Ook zo benieuwd wat 2017 gaat brengen?

Floor Looy / januari 2017